

КУЧИНСЬКИЙ В.А., к.е.н., доц., НТУ «ХПІ»

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ІННОВАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

На сьогодні, людський капітал є основною цінністю суспільства, визначальним чинником інноваційного розвитку та економічного зростання, оскільки конкурентні переваги досягаються не тільки за рахунок матеріальних ресурсів, а в результаті накопичення і використання знань, інформації, інновацій, джерелом яких виступає людина [1].

Вирішальним фактором ефективного впровадження інновації є персонал підприємства та його ставлення до них [2].

Відповідно, вагомим чинником розвитку інноваційної активності підприємства та, як наслідок, його конкурентоспроможності, є не просто кваліфікаційний рівень та професійний досвід працівників, а рівень прояву творчої енергії кожного з фахівців підприємства. Запорукою цього є формування, розвиток та вдале використання на підприємстві корпоративної культури, що є сприятливою для створення та впровадження інновацій [3].

Корпоративну культуру розглядають як специфічне середовище, в межах якого здійснюється управління персоналом. В розвинутому і сприятливому культурному середовищі значно легше розв'язувати різноманітні, часом – складні, питання управління персоналом, адже людей об'єднує спільність інтересів, норм поведінки, правил, цінностей і традицій. І навпаки, невиразне, недосконале культурне середовище, зокрема, ставлення роботодавця до найманих працівників лише як до джерела власних прибутків, переважання авторитарного стилю керівництва скоріше роз'єднують, ніж об'єднують колектив, не викликають у працівників позитивних емоцій, бажання виявляти ініціативу, творчо ставитися до посадових обов'язків. За таких умов будь-які заходи з управління персоналом переважною більшістю працівників сприйматимуться як щось чуже, необов'язкове [4].

Головним завданням корпоративної культури та її поступового вдосконалення і розвитку є згуртування трудового колективу навколо спільних інтересів, виховання фірмового патріотизму, що сприяє свідомому ставленню до праці, зростанню продуктивності, задоволенню працівників роботою та її результатами [5].

Отже, розвиток корпоративної культури слід визнати одним із актуальних завдань управління персоналом. На жаль, на багатьох підприємствах корпоративною культурою досі на професіональному рівні ніхто не займається [4].

Нові умови інноваційного розвитку підприємств мають спонукати роботодавців і менеджмент поглянути уважніше на проблематику корпоративної культури, навчати персонал тонкощам цієї справи, планувати конкретні заходи з розвитку корпоративної культури як одного з найважливіших завдань управління персоналом [4].

Розвиток корпоративної культури має чітко корелювати зі стратегією управління персоналом та стратегічними пріоритетами організації. Повна ідентифікація працівника з організацією означає, що він не тільки усвідомлює ідеали компанії, чітко дотримується правил і норм поведінки в організації, й внутрішньо повністю приймає корпоративні цінності. У цьому випадку культурні цінності організації стають індивідуальними цінностями працівника, посідаючи стійке місце в мотиваційній структурі його поведінки [4].

Сучасні керівники повинні розглядати культуру свого підприємства як потужний інструмент, що дозволяє орієнтувати працівників на досягнення цілей підприємства, що дає можливість мобілізувати ініціативу працівників, підвищити їхню особисту мотивацію. Сильна корпоративна культура дозволяє концентрувати зусилля на головних напрямках інноваційного розвитку підприємства, що забезпечує найвищу продуктивність, успішність компанії і прихильність її працівників [6].

Формуванням потрібного рівня корпоративної культури, спрямованої на інноваційний розвиток підприємства, необхідно цілеспрямовано управляти. Слід постійно здійснювати аналіз досягнутого рівня корпоративної культури, досліджувати тенденції її розвитку, виявляти застарілі норми і формулювати цілі перспективної культури, що відповідають стратегічним цілям підприємства [4].

Корпоративна культура – важливий нематеріальний ресурс, управління яким дозволяє підвищити ефективність діяльності підприємства, забезпечити його інноваційний розвиток і високий рівень конкурентоспроможності [7].

Список літератури:

1. **Перерва П.Г.** Розвиток ринкового потенціалу підприємств на основі ефективного формування і використання людського капіталу / **П.Г. Перерва, В.А. Кучинський** // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2019. № 3 (9). С. 94–103;
2. **Кучинський В.А.** Інноваційна сприйнятливість персоналу як основа економічного розвитку підприємства / **В.А. Кучинський, О.М. Гуцан, Д.Ю. Крамської** // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Економічні науки = Bulletin of the National Technical University "KhPI". Economic sciences : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – № 24. – С. 110-116;
3. **Іщенко С.В.** Управління людським капіталом: знання як основа забезпечення інноваційного розвитку економіки / **О.І. Маслак, С.В. Іщенко, Н.С. Гришко, Ю.В. Шевчук** // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – № 1 (2019). – Режим доступу: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2019.1.50>;
4. Управління персоналом : підручник / [**В.М. Данюк, А.М. Колот, Г.С. Суков та ін.**] ; за заг. та наук. ред. к.е.н., проф. В. М. Данюка. – К. : КНЕУ;Краматорськ : НКМЗ, 2013. – 666 с.;
5. **Кучинський В.А.** Визначення напрямків розвитку кадрового потенціалу підприємства / **В.А. Кучинський, О.В. Мазенков, І.С. Локтіонова** // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2014. – № 33 (1076). – С. 148-154;
6. **Кучинський В.А.** Складові ефективного управління підприємством і його персоналом в умовах інноваційного розвитку / **В.А. Кучинський** // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 20 (1296). – С. 121-124;

7. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник [Електронний ресурс] / **П.Г. Перерва [та ін.]** ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 893 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47906>;

Бібліографія: Кучинський, В.А. Корпоративна культура як основа ефективного управління персоналом на інноваційному підприємстві / **В.А. Кучинський** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труды XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 91–94